

JEGYZETEK

AZ ELSŐ IRODALMI TALÁLKOZÓ

Vajdaság magyarságának sajátos helyzete, együttélése a többi vajdasági néppel természetszerűleg sajátos utakat szab. Magától értetődik, hogy művészi megnyilatkozásai s így irodalma is csak ebből a talajból fakadhatnak, ennek az életnek a kivetítését adhatják. Innen van az, hogy Vajdaság magyar irodalma nemcsak az egyetemes magyar irodalom egy része, hanem különéletet is kell, hogy éljen, különfeladatai és külön problémái is vannak.

A sokasodó problémák megvitatására tartották meg szeptember elején Zomborban a háború utáni első vajdasági magyar irodalmi találkozót. A találkozó nem volt teljes, mert néhányan nem jelenhettek meg, de tizenöten mégis összejöttek: Ács Károly, Bodrits István, Bori Imre, B. Szabó György, Fehér Ferenc, Gál László, Herceg János, Laták István, Major Nándor, Majtényi Mihály, Német István, Olajos Mihály, Rehák László, Sulhóf József és Szirmai Károly.

A kétnapos tanácskozáson a jugoszláviai magyar irodalom fejlődését és útjait vitatták meg. Rámutattak arra, hogy ennek az irodalomnak a tájképen keresztül kell kivetítenie az itt élő magyar tömegeink kérdéseit, valóságát, de ez nem lehet merev szabály az író számára, csak arra való, hogy a valóság felé irányítsa íróink alkotóművészetét. Ezzel a vajdasági ma-

gyar irodalom egyben határozott kiállássá válik az itteni magyarságnak a történelmi adottságok folytán kialakult útja mellett anélkül, hogy a múltat szépitni igyekeznek. Így nem történhet meg, hogy az író eltávolodik a valóságtól, céltalan irodalmi tévelygésekbe bonyolódik, hanem bátran, felelősségérzettel eltelten nyúl témáihoz és általában a magyarság kérdéseire és a szabadság szellemét az igazi demokratikus szellemet érvényesíti írásaiban. A vajdasági magyar írók ezzel juttatják kifejezésre művészetükben és művészi eszközökkel, hogy egyek népükkel, s vállalják a reájuk háruló feladatokat nemcsak az itt élő magyarság szellemi fejlődése érdekében, hanem az egyetemes magyarság javára is, tekintettel arra, hogy az orosz megszállás alatt élő magyar néptömegek művészi megnyilatkozásai nem lehetnek felszabadultak és szabadok. Noha ezen a területen teljes magyar irodalmi élet sohasem sarjadt ki, s a feladat roppant nagy, a vajdasági magyar írók hiszik, hogy éppen a tájszínnek és tájszellem érvényesítésével, de a jugoszláviai szabadságok révén megizmosodhat irodalmunk és betöltheti azt a szerepet, amelyet a körülmények osztottak ki reá.

A vajdasági magyar írók helyzete ma sok tekintetben lényegesen jobb, mint valaha is volt a magyar író helyzete, de a találkozó résztve-

vői állást foglaltak az írók helyzetének további javítását illetően is, mert hiszen a jugoszláviai írószövetség merev intézkedései miatt írónk nem mindenben és nem minden téren juthatnak az őket megillető elismeréshez. A közös feladatokra és problémáik intézésére irodalmi társaságot alakítottak, ez veszi kezébe az irányítást, gondoskodik az irodalmi színvonal további emeléséről, gyámolítja a jelentkező igazi tehetségeket és továbbnöveli az írói alkotások elhelyezési lehetőségeit. Ezzel kapcsolatban tanulmányozták a könyvkiadás kérdéseit is és leszögezték, hogy az átszervezett kiadóállalatnak a kiadásra szánt könyveket valóban úgy kell összeválogatnia, hogy értékesek, de könnyen eladhatók is legyenek. Egy új irodalmi hetilap megindításával is szorosabbá kívánják tenni a kapcsolatot író és olvasó között, ezzel tehermentesítik a Hidat, egyetlen irodalmi folyóira-

tunkat és lehetővé teszik, hogy a Hid szerkesztésében szigorú, egységes elveket alkalmazzanak. Szorgalmazták a találkozón — éppen a sajátos feladatok miatt — a vajdasági magyar ifjúsági és gyermekirodalmat is.

Megannyi kérdés megvitatása elmaradt, későbbi időpontra halasztották azoknak az égető kérdéseknek a megvitatását is, amelyek az irodalom különféle ágaiban, így a drámaírásban is adódnak. A tanácskozás azonban egyelőre csak első alkalom volt, hogy az írók kötetlenül, szabadon megvitassák és tüzetesen tanulmányozzák kérdéseiket és a jövőben az irodalmi társaságnak kell rendszeres találkozások megrendezésével elősegítenie, hogy az első találkozás határozatai életre keljenek, irodalmunk valóban fejlődjék, izmosodjék és betöltse művészi hivatását, magyarságunk életében.

Sulhóf József

Helyreigazítás. A HÍD augusztusi számában »Három ciklus a háború előtti jugoszláv szociális költészetből« című közleményünk verseit Ács Károly fordította. Technikai tévedésből a fordító neve kimaradt.